

 <h1 style="text-align: center;">"SUCCULENTA"</h1> <p style="text-align: center;">MAANDBLAD VAN DE NEDERL-VEREENIGING VAN VETPLANTENVERZAMELAARS OPGERICHT 16 JUNI 1919 - GOEDGEKEURD BIJ KONINKL. BESLUIT VAN 15 SEPT. 1927.</p>		
<p>Stukken voor de Redactie te zenden vóór den 15en der maand aan:</p> <p style="text-align: center;">G. D. DUURSMA, Achter de Hoven 114 bis, LEEWARDEN.</p>	<p>Redactie: G. D. DUURSMA. Prof. A. M. SPRENGER.</p> <p>Girorekening No. 133550 - ROTTERDAM.</p>	<p>Alle correspondentie te richten aan het Secretariaat Adres:</p> <p style="text-align: center;">Mej. M. C. KARSTEN, TERBORG.</p>
<p>Hoofdbestuur: CHR. DE RINGH, <i>Voorzitter,</i> Hilversum, van Ostadelaan 23; Mej. M. C. KARSTEN, <i>Secretaresse,</i> Terborg; J. M. VAN DEN HOUTEN, <i>Penningmeester,</i> Rotterdam, Mathenesserlaan 364; G. D. DUURSMA, Leeuwarden, Achter de Hoven 114 bis; Prof. A. M. SPRENGER, Wageningen, Hoogstraat 4.</p>		

EEN HEERLIJK GROEPJE.

Voor wie een uitgebreide cactuscollectie bezit is het niet moeilijk zoo nu en dan eens een interessant groepje op de gevoelige plaat te vereeuwigen. Van zoo'n groepje, een vorig jaar op de kwekerij van Firma De Laet te Contich genomen, geven wij

Etus mammulosus.

Etus tulensis.

Etus minusculus cristata.

Etus asterias.

hierbij een afbeelding. Is het niet om van te watertanden? Boven prijkt *Echinocactus platensis* Speg. (= *Gymnocalycium* Br. & R.) in 1896 uit de grazige bergstreken van Argentinië geïmporteerd. Vol eenvoud is de plant, maar vol gratie de van buiten blauw-achtig-groene, van binnen zuiver witte bloemen, welke rijk en dankbaar verschijnen. Een echte liefhebbersplant, welke weinig eischen stelt, gemakkelijk groeit en getrouw elk jaar zich met bloemen tooit. Op de onderste rij zien wij links de veel meer varieerend beoornde *Echinocactus tulensis* Pos. (= *Thelocactus* Br. & R.), door de spiraalvormig gestelde ribben wel iets op een *Mamillaria* gelijkend. Hoewel reeds in 1853 uit Mexico naar Europa overgebracht, treft men ze in onze collecties slechts zelden aan, wat wel jammer is, want het is een mooie plant, welke 's zomers bloeit met 2½ c.M. groote, roze roode bloempjes.

Beter bekend en als importplant de laatste jaren veel aangeschaft is *Echinocactus asterias* Zucc. (= *Astrophytum asterias* Lem.) door J. J. Verbeek Wolthuys in den zevenden jaargang van ons Maandblad (Succ. 1925 pag. 18) met het volste recht „Een chef d'oeuvre der Natuur” genoemd. Dat is een elite plant, vol van edele schoonheid, een cactus met brieven van adeldom, krachtens geboorte en verdienste, mocht dat bij onze gedoornde vrienden mogelijk zijn. Reeds sedert 1845 bekend, doch slechts sporadisch uit Mexico naar Europa overgebracht, heeft men ze door de vele importen der laatste jaren beter leeren kennen en waardeeren. Wij hebben ze bij Firma De Laet gezien, die planten van hoogen adel, gekroond met gouden kelken, schitterend in het stralend zonlicht van den helderen Augustushemel.

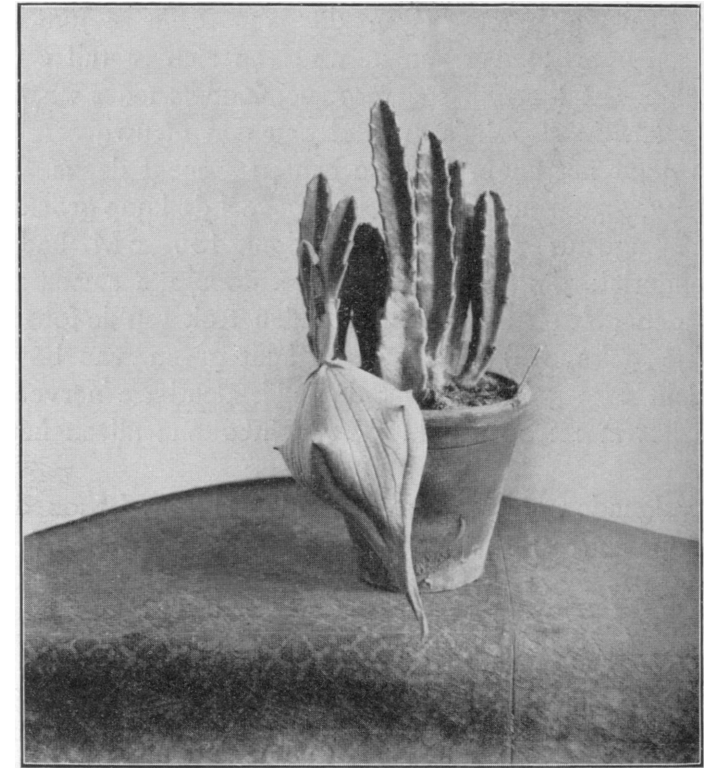
En dan, als de deugd in 't midden, ziet ge nog een bloeiend exemplaar van *Echinocactus minusculus* Web. (= *Rebutia minuscula* K. Sch.) varieteit *crinata*. De type-vorm kent ieder en is in elke verzameling wel aanwezig, het lieve, eenvoudige dwergplantje, elk voorjaar overrijk bloeiend met haar glanzend roode bloempjes. Maar heeft men de *crinata* vorm wel eens in bloei gezien? Wat waren wij aangenaam verrast, toen wij dit plantje in al haar bekoorlijke eenvoud bij Firma De Laet konden bewonderen! In bochtig-gewonden plooiën was het anders zoo keurig regelmatig gevormde bolletje uitgegroeid, een wonder van interessante schoonheid op zich zelf. Maar, alsof dit niet genoeg was, zij wilde ook pralen met een liefvallig bloempje, in stille bescheidenheid het wonder vergrootend en verdiepend.

Wij hebben in 't vroege ochtend uur, als de opgaande morgen-zon door de ramen kwam schijnen, dit wonder in stilte gade-geslagen. Hoe rijk is de schoonheid der Cactusplanten, hoe arm is de mensch die zulk een schoonheid niet naar waarde weet te schatten.

G. D. D.

Stapelia Gigantea N. E. Br.

De laatste jaargangen van *Succulenta* doorbladerende, vond ik daarin geen enkele foto of beschrijving van deze bloem vol grillige schoonheid. Hoewel reeds een paar jaar in mijn bezit, was 't me nog niet gelukt, deze grootste aller *Stapelia*'s in bloei te krijgen.

Stapelia gigantea met knop

Photo Ed. Becht.

Twee jaar geleden in dien strengen winter die velen zich zullen blijven herinneren en waarin heel wat Succulenten sneuvelden, had de plant nogal geleden. Na dien koudsten aller nachten, toen

de snerpemde Oostenwind door alle kieren drong, waartegen bijna niet te stoken was, spoedde ik mij 's morgens vroeg naar de kas en zag daar tot mijn grootste ontsteltenis de thermometer 4 graden onder nul staan. Ik dacht niet anders, dan dat een deel mijner planten er aan zou gaan. Evenwel bleek later tot mijn groote verwondering, dat de cactussen absoluut niet geleden hadden. Alleen een paar vetplanten, die door haar zooveel weker en sappiger takken eerder van de koude te lijden hebben, gingen te gronde. Hoewel ook eenige Stapelia's geel begonnen te worden, kon ik er toch nog een deel van redden, dat na 2 jaar weer tot een bloei-bare plant opgroeide. 't Is mijn vaste overtuiging, dat ik het weinige verlies grootendeels te danken had aan 't zoo goed als geheel droog houden der planten gedurende de geheele vorstperiode.

De *Stapelia gigantea* begon dit jaar reeds in Juni een paar nieuwe scheuten te vertoonen, waarvan zich in Juli een knopje ontwikkelde, dat tamelijk snel groeide. Zooals ieder waarschijnlijk weet, bloeien de stapelia's meestal aan den nieuwigroei. Ik hield de plant goed nat en besproeide een paar maal daags. Met den duimstok werd telkens vastgesteld, hoeveel de knop groeide, totdat deze 14 Augustus zijn vollen wasdom, 13½ c.M. had bereikt. Een wonderlijk ding, die knop, die door zijn steeds zwaarder worden, den geheelen tak naar beneden trok (op de foto is ze aan een stokje gebonden) van onderen licht groen, van boven door het zonlicht rose gekleurd, met duidelijk zichtbare nerven, geleek de knop het meest op een kleinen luchtballon; alleen het mandje ontbrak.

Den volgenden dag, 's morgens om 11 uur, begon de bloem zich te openen, ze ontplooidde zich meer en meer en 's middags om 5 uur, prijkte ze in haar volle pracht, een wonder van vorm en schoonheid. Van punt tot punt gemeten was ze precies 25 c.M. Ik ken eigenlijk geen enkele bloem, die eenige gelijkenis vertoont met die der *Stapelia gigantea*. In grondkleur flets geel, is ze geheel doorsneden met paarsroode, eenigszins verheven adertjes, in het hart dicht aaneengesloten, waardoor dit, mede door den rooden stamper, donker van kleur gelijkt, naar de punten toe hoe langer hoe meer verlopend. Zeer eigenaardig is de kleurschakeering. Vlak van voren bekeken, gelijkt de bloem zacht geel van kleur, echter van opzij gezien, gaat deze in paarsrood over door de volkomen bedekking van de bloembladeren met fijne ½ c.M. lange haartjes van laatstgenoemde kleur. De wimpers aan de randen

zijn tweemaal zoo lang en veel lichter van kleur, sommige zelfs geheel wit. Wat deze bloem ook op andere *Stapelia*'s voorheeft, is het zoo goed als geheel ontbreken van de minder aangename

Stapelia gigantea in bloei.

Photo Ed. Becht.

geur, die vooral bij *St. variegata* zoo hinderlijk kan zijn. U ziet dus, een in alle opzichten zeer aanbevelenswaardige soort.

G. J. B. v. O.

ALS DE HERFST KOMT.

Na een zonlozen, regenrijken nazomer is de herfst gekomen, met harden wind en regenvlagen. Koud en lang zijn de nachten,

korter worden de dagen, terwijl het meermalen gebeurt, dat de zon een heelen dag schuil blijft achter donkere wolken.

De sterkere Cactussen en vele andere succulenten, welke gedurende den zomertijd het rotstuintje sierden of anderszins buiten waren gezet, moeten nu weer naar binnen gebracht, indien zulks althans nog niet gebeurd is. En zoo zitten wij dan ineens midden in de drukte - en misschien ook wel in de zorgen.

In de drukte, want het binnen brengen der planten eischt heel wat werk. De potten moeten eerst gereinigd en ook de planten zelf mogen wel een goede beurt hebben. Door den regen zijn aarddeeltjes op de planten gespat, soms treft men spinnewebjes en dergelijke aan. Daarom worden de planten met een stijve ganzenvaar of een zacht penseeltje van stof en vuil gereinigd. De bovenste aardlaag in den pot is allicht in een harde korst veranderd, of met groene aanslag bedekt; beide verwijderen wij voorzichtig met een puntig houtje en vullen daarna de ruimte weer aan met fijne, goed gezeefde, zuivere bladaarde, waarin zich geen half verteerde bladdeelen meer bevinden.

Misschien brengt het binnen brengen der planten ook zorgen mee, zorgen, waar we al die potten zoo maar ineens moeten bergen. Want hebben wij broeibakken of een zomerkasje, dan zijn die natuurlijk al tot den nok toe gevuld. En waar moeten dan de planten heen die gedurende den zomer buiten hebben gestaan. Want, al nadert de herfst, toch kunnen wij nog wel mooie zonnige September- en Octoberdagen krijgen; terwijl het gevaar voor nachtvorsten nog niet van dien aard is, dat nu alle planten maar hals over kop binnenshuis moeten worden gebracht, 't Brengt zoo'n volledigheid in huis, waarmee we liefst zoo lang mogelijk willen wachten, terwijl de planten het buiten, mits onder glas, toch ook nog beter naar den zin hebben dan in de meestal niet zoo zonnige winterbewaarplaats.

Het beste doen wij daarom een soort overgangsmaatregel te treffen. Oude groote planten, die den geheelen zomer onder glas hebben gestaan, zooals sommige Aloë's en Gasteria's, Echinopsis- en Echinocactus soorten, benevens zuilvormige Cereussen, brengen wij voor een zonnig raam in de kamer. Vooraf verzuimen wij niet ook deze planten zoo noodig af te poetsen en de bovenste aardlaag door een versche te vervangen.

Op de aldus ledig gekomen plaatsen worden de planten gezet welke tot nu toe buiten stonden, zoodat deze geleidelijk weer aan

een dak boven haar hoofd kunnen gewennen. Over dag wordt den eersten tijd, ook al schijnt de zon niet, volop gelucht; doen we dat niet, dan ontstaat heel gemakkelijk schimmel of rotplekken.

Hebben wij de planten in een broeibak met den pot ingegraven, dan nemen wij ook deze op een zonnigen dag eens flink onder handen. De potten worden gereinigd en het bovenste aardlaagje ververscht. Bemerken wij dat sommige planten met de wortels door het afvoergaatje zijn heen gegroeid, dan snijden wij die wortels niet weg, maar zetten de plant met pot en al in een grootere pot, na hierin vooraf een laagje lichte aarde gedaan te hebben. De ruimte tusschen beide potwanden wordt eveneens met lichte aarde aangevuld. Op deze wijze beschadigen wij de wortels niet en heeft de plant niets te lijden, 't Volgend voorjaar kunnen wij dan het kleine potje stuk slaan en de plant definitief in een grooteren pot overplanten.

Zooals gezegd, is het gevaar voor nachtvorsten nu nog niet groot, en daarom kunnen de planten nog wel een poosje in den broeibak blijven. Evenwel graven wij de potten liefst niet meer in de aarde, doch zetten ze op plankjes, daar anders de potkluit allicht op den duur te vochtig wordt en de wortels kunnen gaan rotten. Ook in het zomerkasje halen wij de potten, als deze op het tablet staan ingegraven, omhoog, zoodat ze wat dicht bij het glas komen te staan, en zodoende meer van het licht en de zonnearmte wordt geprofiteerd.

Hebben wij nog kleine plantjes of pas bewortelde stekken, dan zetten wij deze potjes in vlakke kistjes, waar over zoo noodig een glasruit wordt gelegd, teneinde de groei nog iets te bevorderen. Zoo'n partijtje potjes bij elkaar in kistjes laat zich, als de nood aan den man komt, ook gemakkelijker en vlugger naar binnen brengen.

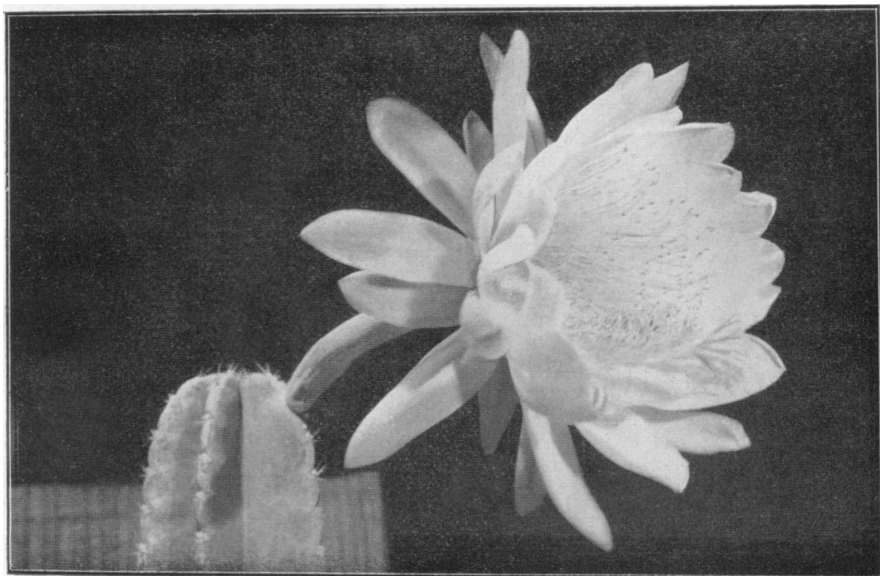
Een voorname factor wordt thans het gieten. Bij elke plant moet afzonderlijk worden beoordeeld, of, en zoo ja, hoeveel gegoten moet worden. Sommige planten kunnen bij zonnig weer nog elken dag bevochtigd worden, anderen moeten misschien een keer overslaan. In elk geval gieten wij niet meer dan strikt noodzakelijk is en alleen des voormiddags bij zonnig weer. Een enkele plant kan misschien bij gunstig weer nog eens geheel bespoten worden, maar bij de meeste soorten bevochtigen wij uitsluitend de aarde rondom de plant. Vooral met dicht bedoornde of behaarde cactussen en fraai berijpte succulenten moet men zeer voorzichtig omgaan en niet met water op de planten morsen.

Voor het overige zorgen wij de temperatuur midden op den dag niet te hoog op te voeren, teneinde de planten niet tot een overmatigen groei te prikkelen, waardoor het weerstandsvermogen verzwakt. Zooveel mogelijk geven wij midden op den dag veel frissche lucht, wat vooral voor de hoogsucculente Mesembrianthemums en Crassulaceae van het hoogste belang is.

G. D. D.

CEREUS PERUVIANUS. MILL.

Van deze Cereus waren op heel Curaçao slechts twee exemplaren aanwezig. Ze stonden in het tuintje van den gouverneur te verschrompelen. Een tak daarvan is ongeveer een half jaar in mijn bezit en mag zich in een goede verzorging verheugen.

Cereus peruvianus.

Photo Steinmeyer.

Daar merkte ik op een kalme morgen in den top een knopje, ter grootte van een erwt. Mijn vermoeden dat het een nieuwe tak zou zijn werd niet bewaarheid, want tien dagen later was de knop gezwollen tot een bloemknop, als een kalkoenei zoo groot.

Zondagsavond, vóór ik naar de bioscoop ging, controleerde ik het geval nog even: „Morgen kon die bloem wel eens open gaan, we hebben nog filmen hè”?

Twee uur later hadden de huisgenooten al maatregelen genomen, het uur der ontluiking was nabij. Helaas hadden we geen magnesiumpoeder, maar al wat lamp was werd aangedragen en elk stopcontact werd in dienst der fotografiekunst gesteld. Het resultaat was verblijdend: 15 minuten is er met 250 Watt belicht - focus 4½, opening 32.

Het was diep in den nacht voor we aanspraak konden maken op onze welverdiende rust, want gaarne wilden we onze filmen behoorlijk gespoeld weten, voor we ze te drogen hingen.

Van de bloem zij nog gezegd dat ze, met de vingerdikke steel, ongeveer 18 c.M. lang was. De stamper was groen, met twaalf stempels, Groen waren ook de helmdraden, de helmknoppen waren geel. De binnenste bloembekleedsels waren melkweit, naar buiten werden ze groengeel en lichtgroen. Geur konden we aan deze schoone niet opmerken. Helaas slechts enkele nachtelijke uren tooiden zij den forschen stengel.

Het schijnt dat vele cereussen nachtbloeiers zijn. Van *C. grandiflorus* weten we het uit de lectuur, maar noch aan *C. repandus*, noch aan *C. griseus* heb ik ooit op den dag geopende bloemen opgemerkt.

Curaçao, 31 Juli 1930.

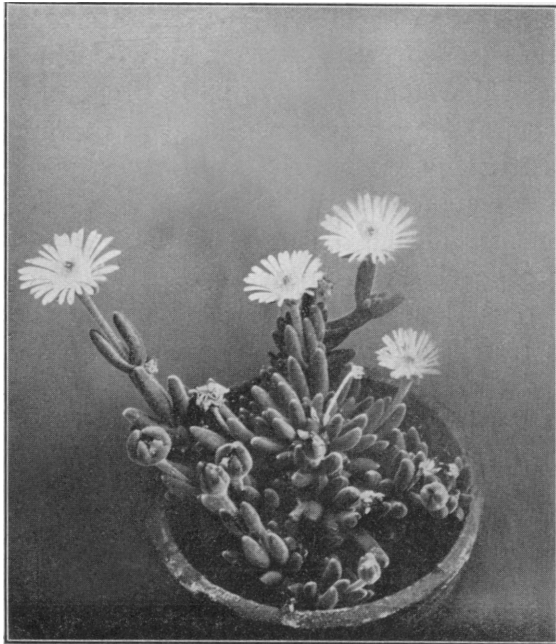
C. P. A.

DELOSPERMA ABERDENEENSE. N. E. Br.

Deze Mesembrianthemum soort is nog niet lange jaren bekend maar wordt toch tamelijk veel in onze collecties aangetroffen. En geen wonder, want er zullen weinig succulenten zijn, welke zoo gemakkelijk groeien, zoo lang en zoo rijk bloeien. Wij hadden verleden herfst twee volwassen planten over gehouden, één daarvan begin Mei buiten gezet op een luw, zonnig plekje, terwijl een in het zomerkasje kwam te staan. Beide bloeiden volop, van Mei af tot nu toe; bij het onder glas gehouden plantje komen de bloemen echter niet zoo goed tot haar recht als bij de soortgenoot in de open lucht. Dit verschijnsel komt trouwens bij de meeste struikvormige Mesembrianthemums en andere Kaapsche succulenten voor. Veel frissche lucht en daarbij veel zon maakt planten van een gedrongen groeiwijze met veel intenser gekleurde bloemen, terwijl bij de planten onder glas, door de vochtig-warme atmosfeer, lange, slappe stengels en dito bladeren worden gevormd. Door deze meer ijle groeiwijze staan de bloemen verder van elkaar en hebben

doorgaans ook bleeker kleur. Zoo waren bij mijn buitenstaande *D. aberdeneense* de bloempjes fraai purperrood, bij de plant onder glas meer lichtrood.

Daar *D. aberdeneense* een mooie rijk vertakte, kruipende groeiwijze heeft, tamelijk sterk is, 's zomers heel wat vocht kan ver-

Delosperma aberdeneense N. E. Br.

dragen en ongemeen rijk bloeit, is het een ideale plant voor den rotstuijn. Van Mei af tot dat de vorst invalt overdekt het plantje zich geheel met levendig purperrood gekleurde bloemen, welke tegen de bijna cilindervormige, met glanzende papillen bezette bladeren fraai afsteken.

De vermeerdering van dit allerliefste zodevormig groeiende plantje geschiedt gemakkelijk door stekken gedurende den geheelen zomer. Maar nog gemakkelijker heeft de vermeerdering plaats uit zaad, zelfs zonder opzettelijke zaaibakjes en kweekkasjes. Trouwens, ik heb bemerkt, dat verscheidene succulenten soorten, ook sommige Cactussen, op haar eigen, natuurlijke wijze, veel gemakkelijker een nakroost telen, dan wij met vaak omslachtige en nauwgezette zaaimethoden bereiken. Dit bleek mij ook weer

met *Delosperma aberdeneense* het geval te zijn. Want thans, half September, staan rondom de plant buiten tientallen jonge, reeds flinke ontwikkelde zaailingen, terwijl ook in het zomerkasje, in het rivierzand tusschen de op het tablet ingegraven potten, en op de potaarde van naburige planten onderscheidene zaailingen zijn opgekomen, waarvan enkele reeds bloemknoppen vertoonen. Men kan dus wel zeggen, dat deze *Mesembrianthemum* soort zich spontaan uit zaad vermeerdert.

Een zelfde verschijnsel merkte ik verleden jaar op bij een *Ceropegia Woodii*. Uit een der bekende kleine lantaarnbloempjes ontwikkelde zich een lange peulvormige vrucht, welke, rijp geworden, haar pluizige zaaadjes overal door het kasje verspreidde. En na enkele weken kwamen op verscheidene plaatsen, op en tusschen de potten, jonge *Ceropegia* plantjes met fraaie gemarmerd blaadjes te voorschijn. *Anacampteros rufescens* geeft op gelijk wijze elk jaar verscheidene zaailingen, terwijl ik van *Gasteria verrucosa* al eens langs natuurlijken weg, dus door de plant zelf gezaaide kiemplantjes verkregen heb, welke echter in den laten herfst nog te klein waren om den winter met goed gevolg door te maken. Maar in een 's winters verwarmde kas was ook de zeker gelukt. Bij *Echinocactus minusculus*, *E. Ottonis* en *E. Fiebrigii*, hebben zich op de potkluit rondom de moederplant bijna elk jaar eigener beweging wel zaailingen ontwikkeld. En zulke ervaringen zullen anderen evenzeer hebben opgedaan.

Doch, om tot onze *Delosperma* terug te keeren, uit bovenstaande mag voldoende gebleken zijn, dat het een eerste klas lievelingsplant is, bij uitstek geschikt voor den pasbeginnenden liefhebber, die met weinig zorg toch graag liefst het eerste jaar al volop bloemen wil hebben. Wie deze soort nog niet bezit, noteere ze dus op z'n verlanglijstje om ze een volgend voorjaar te kunnen bestellen; duur is ze ook niet, voor anderhalve Belga kan men bij Firma De Laet reeds in het bezit van een bloeibaar plantje komen.

Delosperma aberdeneense N. E. Br. (= *Mesembrianthemum aberdeneense* L. Bolus) is afkomstig uit het Karroo-gebied van de Kaapprovincie, waar ze door R. Frith bij het dorpje Aberdeen werd ontdekt. Naar dit dorpje met haar Engelschen naam, doch Nederlandsch Afrikaansche bevolking werd ze dan ook genoemd.

G. D. D.

MIJN ERVARING MET CEREUS GRANDIFLORUS.

Sinds 1928 heb ik in mijn verzameling een *Cereus grandiflorus*; het was toen nog slechts een bewortelde stek, welke zich echter in 1929 zeer sterk heeft ontwikkeld.

Dezen zomer vertoonde de plant drie bloemknoppen, waarvan de eerste op een der laatste dagen van Augustus uit kwam, doch (door welke oorzaak is mij onbekend) maar voor een klein gedeelte openging.

Met de tweede ging het beter, deze was even na middernacht geheel open, doch bleef veel kleiner dan haar voorganger.

De derde bloem ontplooidde zich op 2 September. Zij was van veel grooter afmeting dan de beide anderen en verspreidde een heerlijke vanille geur. Van het ontluiken der bloem gaat een groote bekoring uit en kan ik liefhebbers aanraden om het eveneens met deze plant eens te probeeren. De moeite wordt ruimschoots beloond!

De plant staat bij mij des zomers buiten in een kas, terwijl ze 's winters met de andere planten uit mijn verzameling binnenshuis wordt gehaald. Als grondmengsel gebruikte ik goed verteerde bladaarde, vermengd met een flink kwantum rivierzand onder toevoeging van eenig kalkpuin. Gedurende den zomer bespoot ik de stengels zeer dikwijls met lauw water.

Men ziet hieruit, dat het dus zonder warme kas ook wel mogelijk is de Koningin der Nacht in bloei te krijgen.
Haarlem.

J. J. HAYE Jr.

FOCKEA CAPENSIS.

In de Nieuwe Rott. Courant van 25 Aug. l.l. was een foto met beschrijving van deze zeldzame *Asclepiadaceae*, waarvan in het geheel slechts drie exemplaren bekend zijn. Wij weten niet wie de schrijver van dit artikel was, maar klaarblijkelijk is het een trouwe lezer van *Succulenta*". Daarom richten wij bij dezen tot den onbekenden schrijver het verzoek ons een foto van bedoelde plant te willen toezenden, opdat wij deze, tegelijk met het interessante artikel, in een der eerstvolgende nummers van „*Succulenta*” kunnen opnemen.

G. D. D.

KLEINE POTJES.

Zoo nu en dan wordt mij gevraagd naar een adres van goedkope kleine Cactuspotjes, welke naar het schijnt niet overal geschikt verkrijgbaar zijn. Ik heb daarom eens geïnformeerd bij een Friesche aardewerk fabriek, die het artikel bloempotten in massa fabriceert. Als prijzen werden mij opgegeven voor:

potjes	6	c.M.	wijd	en	hoog	f	1.70	per	100.
"	7	"	"	"	"	"	1.80	"	"
"	8	"	"	"	"	"	2.75	"	"
"	10	"	"	"	"	"	3.---	"	"

Deze prijzen zijn gebaseerd op levering af fabriek, zoodat dus de vracht voor koopers rekening komt. Bij afname van grooter kwantum, wat door gezamenlijk inkoop van liefhebbers in een zelfde woonplaats heel goed mogelijk is, kunnen de prijzen allicht nog iets lager worden gesteld. Mochten kringbesturen of eenige liefhebbers gezamenlijk tot bestellen willen overgaan, dan zal ik eventueel bestellingen, met opgave van aantal en soorten, gaarne aan den fabrikant doorzenden.

G. D. D.

OP DEN UITKIJK.

Vetplanten door J. M. van den Houten met ruim 60 afbeeldingen ; tweede druk. Rotterdam, W. L. en J. Brusse 1930. Prijs f 1.50.

De eerste druk van dit handige, praktische en voor iedereen begrijpelijk geschreven boekje verscheen in Februari 1928. Thans ligt de tweede druk voor ons, waarmee de gebruikswaarde voldoende bewezen is. Een verblijdend feit voor schrijver en uitgever, maar niet minder voor ons, als leden van „*Succulenta*”. Want het noodig zijn van een herdruk is voor ons het telkens terugkeerend bewijs, dat de succulenten liefhebberij geen modegril is, doch een duurzamer strekking heeft. En, wie het wel als een mode beschouwde om met enkele succulenten in den salon te pronken, die zal bij het lezen van dit boekje ongetwijfeld tot andere, betere gedachten komen, met het gevolg dat de plantencollectie wordt uitgebreid en men blijvend verzamelaar wordt.

Wie onzer leden dit boekje nog niet mocht bezitten, raden wij aan het thans te bestellen, de lange winteravonden staan voor de

deur, de lees- en studietijd is weer aangebroken, terwijl de prijs voor zoo'n handig boekje met fraaien omslag en 69 duidelijke foto's niet hoog is en binnen ieders bereik valt. Deze tweede druk is vrijwel gelijk aan den eersten, doch door het nieuw bijgevoegde register gemakkelijker in het gebruik.

G. D. D.

Vogel-Idyllen van vreemde kusten door J. Vijverberg.
Met 49 afbeeldingen naar fotografieën. Rotterdam, W. C.
en J. Brusse 1930. Prijs f 1.90.

Tegelijk met „Vetplanten” zond Brusses Uitgevers Mij. ons ook bovenstaand boekje ter bespreking toe. Hoewel buiten onze succulentieliefhebberij liggend, kunnen wij toch niet nalaten de aandacht op dit vlot geschreven en keurig geïllustreerde werkje van Vijverberg te vestigen. Zelf een groot liefhebber en bewonderaar der vogelwereld, heb ik de beschrijving van het vacantie uitstapje naar de Scilly-eilanden met het grootste genoegen gelezen. Onderhoudend als een roman, maar daarbij zoo levendig beschreven, alsof men zelf den auteur op zijn excursies vergezelt, wordt men telkens verrast door het oneindig mooie ons in de gevederde vrienden geschonken. Vogelvrienden onder onze succulentieliefhebbers zij het van harte aanbevolen.

G. D. D.

Cactussen bij ons thuis. Een raadgever voor de kweek der Cactussen in de kamer. Uitgave Friedrich Adolph Haage Jun, Erfurt 1930.

Dit boekje is een vertaling van het Duitsche werkje „Kakteen im Heim”, een geheel nieuw omgewerkte uitgave van de bekende handleiding „Haage's Kakteen-Zimmerkultur”.

Dit nieuwe boekje, in fleurig omslag, vlot geschreven, geeft in 48 pagina's, beknopt doch zakelijk, een antwoord op alle vragen welke de pasbeginnende verzamelaar zich stelt. Het is een propagandaboekje van het beste soort, geschikt om overal in de brievenbus te worden gestoken waar men een paar Cactussen in de vensterbank ziet staan. Een 38 tal aardige afbeeldingen illustreren den tekst, welke ook voor meer gevorderde liefhebbers ongetwijfeld zoo hier en daar nog wel wat leerzaams biedt.

Wij weten niet wat de prijs van dit handige boekje is, doch

veronderstellen, dat het voor een gering bedrag bij elke bestelling zal worden gevoegd, zoodat de koper van enkele plantjes direct een raadgever voor de kweek der Cactussen in de kamer bij de hand heeft.

Met den uitgever hopen wij, dat het boekje hier te lande een goed onthaal zal vinden en dat het mag meewerken om vele nieuwe vrienden voor de Cactus liefhebberij te winnen.

G. D. D.

Tuinplanten door J. M. van den Houten met 56 afbeeldingen. Rotterdam, W. L. en J. Brusse 1930. Prijs f 1.50.

Als vierde in de serie, een reeks voor liefhebberijen verscheen dit boek van onzen geachten penningmeester, waarop wij onze lezers eveneens gaarne attent maken. Hoevelen onder ons hebben niet een tuintje, waarin zij na volbrachten arbeid naar hartelust kunnen liefhebben. Welnu, dan zal men ook gaarne willen weten, op welke wijze volgens de heer van den Houten, het meeste succes met zoo'n eigen tuintje, terecht „een kostelijk bezit” genoemd, kan worden bereikt. En neemt men de practische wenken, in dit rijk geïllustreerde boek neergelegd, ter harte, dan kan het niet anders, of dit „kostelijk bezit” wordt ons nog dierbaarder.

G. D. D.

BERICHT.

Het lijkt ons niet ondienstig de uitvoerige mededeelingen inzake den uitvoer van planten naar Ned. Oost-Indië ons door den Plantenziektenkundigen Dienst te Wageningen gedaan, in „Succ.” te publiceeren, e. e. a. ten behoeve van naar Indië vertrekkende leden, die gaarne planten zouden willen medenemen.

Ook voor hen, die aan vrienden of verwanten in onze Oost planten, stekken of zaden zouden willen doen toekomen (per post), is het onderstaande van belang.

M. K.

UITVOER VAN PLANTEN NAAR NED. OOST-INDIË.

Zendingen planten of deelen daarvan, vruchten, zaden, bollen, knollen, wortelstokken, welke bestemd zijn voor Ned. Oost-Indië, moeten steeds voorzien zijn van een gezondheidscertificaaf, af-

gegeven door den Plantenziektenkundigen Dienst te Wageningen.

Wanneer dit niet het geval is, bestaat groote kans, dat de zendingen bij aankomst in Oost-Indië worden vernietigd, of naar den afzender teruggezonden worden. Ook voor als postpakket verzonden plantenmateriaal is een phytopathologisch onderzoek verplichtend.

De inspectie hier te lande kan behalve door den Plantenziektenkundigen Dienst te Wageningen ook geschieden te Amsterdam of Rotterdam, hetgeen vooral van belang is voor reizigers, die planten willen medenemen.

Bij eventueel vertrek uit Amsterdam per Stoomvaart Maatschappij „Nederland” kan de inspectie het gemakkelijkst geschieden aan het goederenbureau der Stoomvaart Mij. Wanneer men zijn planten naar die Mij. zendt, kan men desgewenscht tevens de Directie verzoeken bij den controleur van den Plantenziektenkundigen Dienst inspectie aan te vragen (het adres is aldaar bekend). Men kan zich echter ook regelrecht met den controleur in verbinding stellen. Hij is op Dinsdag-, Woensdag-, Donderdag- en Zaterdagochtend tot 1 uur te bereiken Handelskade O., teleph. 35144 en op andere dagen aan zijn particulier adres Amstelveenscheweg 996, teleph. 20101.

Bij vertrek uit Rotterdam kan men zich vervoegen tot het kantoor van genoemden Dienst aldaar, gevestigd Boompjes 49, kamer 41, teleph. 55500.

Voor reizigers staat echter nog een derde weg open en dat is om bij aankomst in Ned. Indië inspectie aan te vragen bij het Instituut voor Plantenziekten te Buitenzorg, dit kan echter alleen geschieden indien men te Tandjong Priok aankomt of wel te Medan. Aan deze havens zijn nl. ambtenaren van het Instituut aanwezig. In verband met de uit te voeren inspectie aldaar kan evenwel eenige vertraging in de doorzending der planten enz. ontstaan.

Tot slot zij nog gemeld, dat de inspectiekosten te Amsterdam of Rotterdam 35 ct. per collo bedragen en het certificaat 10 ct. In Ned. Indië is dit een paar gulden duurder.

Voor alle verdere inlichtingen wende men zich tot den Plantenziektenkundigen Dienst te Wageningen (teleph. 118).

OVER HET NUT VAN CACTUSKASJES GLAS IN LOOD.

Van den fabrikant der glas in lood-cactuskasjes, de heer C. A. Schuit, Snijdersstraat 97, 's-Gravenhage ontvingen wij een brochure onder bovengenoemden titel, waaraan wij het volgende ontleenen:

„Het gebruik onzer glas-in-lood-kasjes voor Cactussen en andere succulente planten neemt hand over hand toe. Er ligt een groot voordeel in het gebruikte materiaal. De strooken glaslood, waarin de ruiten gevat worden, zijn veel smaller dan zulks het geval kan zijn bij houten kasjes. Er wordt dus veel minder zonlicht onderschept. Bovendien wordt het glaslood niet aangetast; hout daarentegen verteert door het water, waarmede de planten worden begoten. Daardoor is men dus gevrijwaard tegen telkens terugkeerende reparaties. De planten groeien in onze glas-in-lood-kasjes veel beter, omdat de atmosfeer in de kasjes vochtiger is, meer gespannen, dan in welk vertrek ook. Als de zon er op schijnt, parelt het vocht aan de binnenzijde op het glas: de planten staan daardoor in een warm vochtige ruimte. De droge kamerlucht, die zoo dikwijls den groei in erge mate belemmert, kan hier geen ongunstige invloed op de Cactussen in de glas-in-lood-kasjes hebben. De planten zijn gevrijwaard tegen kamerstof, dat wil dus zeggen, dat de huidmondjes, waardoor de planten ademen, niet door stof verstopt worden; en een verstopping zou hun dood tengevolge hebben. Het verplaatsen der planten, behoeft, indien onze cactuskas gebruikt wordt, niet stuk voor stuk te geschieden. De kas wordt met de planten in haar geheel opgenomen, en op de gewenschte plaats gezet.”

Door den fabrikant worden de kasjes in verschillende modellen en afmetingen gemaakt. Een volledige opgave van maten en prijzen wordt op aanvraag aan belangstellenden zonder eenige verplichting verstrekt.

G. D. D.

UIT DE AFDEELINGEN.

Kring Amsterdam en Omstreken.

Vergadering van den Kring op Vrijdag 17 October in Gebouw „Koningin Wilhelmina”, Prinsengracht 1015, 8 uur.

Evenals vorig jaar zal deze avond speciaal zijn een conversatie- en demon-

stratieavond. Men wordt daarom verzocht zooveel mogelijk plantenmateriaal mede te nemen.

Op onze laatste vergadering is het idee naar voren gebracht om ook, evenals het Hoofdbestuur indertijd gedaan heeft aan de nieuwe leden bij hun intrede een aantal stekken of zaailingen cadeau te geven. Dit vond algemeen instemming. De verzending aan de nieuwe leden van den Kring geschiedt door den secretaris aan wien ook alle stekjes kunnen worden gezonden.

H. WITTE, Secretaris, Telefoon 80422

MUTATIES LEDENLIJST.

ADRESWIJZIGINGEN.

- Mej. C. Munnik, verpleegster, 's-Gravenhage, v/h. Laakkade 396, thans Noordpolderkade 472.
 W. Pas, 's-Gravenhage, v/h. Deimanstraat 66, thans Guido Gezellestraat 90.
 Jhr. H. de Ranitz, v/h. Soest, Soesterbergschestraat 107, thans 's-Gravenhage, Anna Paulownaplein 6.
 H. Molle Gzn., Hillelegersberg, v/h. Strekkade, thans Burgem. Lefèvre de Montignyplein 1.
 G. Kamsteeg, Rotterdam v/h. Jan Luykenstraat 4, thans Betje Wolffstraat 40.
 H. Rietberg, v/h. Maassluis, Govert van Wijnkade 7, thans Wageningen, Lawicksche Allee 33

Buitenland.

- Dr. E. Joakim, v/h. Bandoeng, p/a. J. W. R. Borgerhoff van den Bergh, Regentsweg 1 b, thans Lembang (Java, N.O.I.), Villa Pondokrosa

NIEUWE LEDEN.

- H. Brouwer, Alkmaar, Laar 22.
 F. Rempt, Alkmaar, Schoutenstraat 9.
 Mevrouw Speur, Alkmaar, Achterdam 11.
 W. Haakmeester, Almelo, Ootmarssumsche straat
 A. Veen, gepension. Hoofd der School, Amersfoort
 W. P. Combé, Fotograaf, Amstelveen Loopveld, H
 Mevr. Buhrs, Amsterdam C., Nieuwendijk 60.
 P. Wisdom, Amsterdam W., van Oldenbarneveldts
 Mevrouw G. Heikens-Hoven, Bilthoven, Hridelaar
 Mevrouw C. W. Hommes-Taconis, Bilthoven, Soe
 Mevr. Thijssen, Den Dolder (Utr.).
 J. A. Gentil, 's-Gravenhage, Schoutenstraat 70.
 F. J. Jonker, Heiloo (N.-H.), Heerenweg.
 S. Rodrigues Pereira, Hilversum, Albertus Perkstraat
 C. Kok, Makelaar, Leiden, Fagelstraat 5.
 J. Zeven, Arts, Muntendam (Gron.).
 Mej. E. van Dorssen, Schiedam, Groote Markt 39.
 C. J. Sonsbeek, Utrecht, Acaciastraat 10.

- Mevr. N. Ijkema, Voorburg, Laan van Leeuwensteyn 43.
 Mevr. J. H. Doncan, Wormerveer, Zaanweg 63.

Buitenland.

- The Cactus & Succulent Society of America. Librarian: G. A. Frick Esq.,
 1800 Marengo Street, Los Angeles, California (U.S.A.).
 J. Schollaert, Brederodestraat 164, Antwerpen (België).
 Alwin Berger, Am Staigfriedhof 44, Cannstatt bei Stuttgart (Duitschland).
 J. van Os, Lamoriniërestraat 61, Antwerpen (België).
 J. Schollaert, Brederodestraat 164, Antwerpen (België).
 Alwin Berger, Am Staigfriedhof 44, Cannstatt bei Stuttgart (Duitschland).

RECTIFICATIE.

- E. Shurly Esq., „Pilatus”, The Mall, Park Street Larie, Nr. St. Albans (Engeland). Niet London!

BIBLIOTHEEK.

Adres: **Chr. de Ringh, van Ostadelaan 23, Hilversum.**

RUILRUBRIEK.

In ruil tegen andere soort planten worden de volgende aangeboden:
Cereus flagelliformis, *C. marginatus*, *C. Pringlei*, *C. Silvestri*, *C. Jamacaru*;
Echinocereus Stramineus; *Echinocactus Fiebrigii*, *E. Grusonii*, *E. ingens*, *E. minusculus*, *E. Submammulosus*, *E. pilosus*; *Mammillaria elegans*, *M. gracilis*,
M. gracilis pulchella, *M. megacantha*, *M. pusilla*, *M. pusilla* var. *multiceps*;
Echinopsis triumphans, *E. tubiflora*, *E. aurea* *E. Schickendantzii*, *E. rhodotricha*, *E. Eyriesii*; *Echidnopsis cereiformis*; *Opuntia diademata* var. *Calva*;
O. leptocaulis, *O. Salmiana*, *O. leucotricha*. *O. microdasijis*, *O. Rafinesquei*;
Euphorbia globosa, *E. submammillaris*; *Agave americana*; *Crassula Schmidtii*,
C. lycopodioides, *C. maculata*, *C. barbata*; *Aloe longiaristata*, *A. Hanburiana*;
Gasteria verrucosa; *Haworthia fasciata*, *H. cymbiformis*, *H. tessalata*, *H. margaritifera*,
Echeveria metallica, *E. agavoides cristata*, *E. secunda*, *E. Weinbergii*. *Faucaria tigrinum*;
Anacampseros rufescens; *Sempervivum arachnoideum*.
S. Braunii, *S. fimbriatum*, *S. Hookeri*, *S. patens*, *S. tectorum*, *S. tectorum bicolor*,
S. tomentosa, *S. Haworthii*.
 Importplanten beworteld: *Etus grandis*, *E. Ingens*, *E. Mathsonii*, *E. horizontalonius*,
E. Rafaelensis, *E. obvallus*, *E. hexodrophorus*; *Coryphanta Palmeri*.
Pectinatus rigidissima; *Mam. bicolor*, *M. Colina*, *M. meiacantha*, *M. Walterii*,
M. Haageana. *M. Heeseana*, *M. gladispina*, *M. pallida*, *M. Gurkiana*, *M. Plumosa*,
M. Cornifera, *M. Hildalgensis* in bloeiknop.

Gevraagd *Cotyledon maculata*; *Anacampseros papyracea* Fetbey; *Dudleya candida*,
Crassula haemisphaerica; *Haworthia Nigra*. *H. pilifera*, *H. attenuata* var. *clariperla*
Haw., *H. atrovirens*, *H. viscosa*, *H. Subulata*, *H. cuspidata*;
Euphorbia tuberculata; *Crass. pyramidalis*; *Mah. fuscata* var. *esperanza*; *Etus Asterias*.

Adres: F. Mandemaker, Marienpoelstraat 13m, Leiden.

In ruil aangeboden: Het Cactusboek door J. J. Verbeek Wolthuys (nieuw) tegen „Onze cactussen” door G. D. Duursma. Adres: J. W. van Nieuwenhuyzen, Sneep te Dinteloord.

In ruil aangeboden: zaailingen *Ceropegia Woodii*, die beginnen met rankenvorming; (zaailingen van deze zomer) en bewortelde stekken *Kalanchoë Dyeri* tegen zaailingen of bewortelde stekken van *Ceropegia stapeliiformis*; *C. dichotoma*; *Ceropegia Sandersoni*; diverse *Euphorbia*'s doch niet *E. submamillaris*, *E. globosa*, *E. splendens*, eventueel komen ook diverse *Stapelia*'s in aanmerking.
Adres: W. J. v. Essen, Joh. Verhulstweg 34, Bloemendaal, post Santpoort.